

Na počátku příběhu jsou Lidice jednou z mnoha malých českých vesnic, které se snaží přežít válku, jak jen to jde. Pak ale přijde hospodská rvačka, nešťastný milostný dopis a atentát na Reinharda Heydricha.

Lidice

Jeden atentát, stovky mrtvých

Každodenní život Lidic v době protektorátu plyne téměř v poklidu a největší událostí je hospodská rvačka, při které nešťastnou náhodou opilý otec zabije vlastního syna. Zločin je po zásluze potrestán a nešťastník Šíma nastoupí do vězení. Díky tomu ale jako jeden z mála přežije nejen celou svoji rodinu, ale i vesnici, která se stane obětí beránkem v kauze atentátu na Heydricha. Příběh tohoto paradoxního hrdiny, který je plný rozporů, ale přitom hluboce lidský, je páteří celého filmu,“ přibližuje snímek Lidice, který 2. června zamíří do kin, spisovatel a historik Zdeněk Mahler. Podle jeho scénáře, původně nazvaného Nokturno, za který byl v roce 2007 oceněn Českým lvem za nejlepší nezrealizovaný scénář, film vznikl.

Filmové Lidice vycházejí ze skutečných událostí a popisují cestu k likvidaci vesnice z pohledu, který v učebnicích dějepisu nenajdete. „Snímek staví na třech navzájem se prolínajících příbězích, které se odehrály na pozadí událostí vedoucích k vypálení Lidic, k němuž došlo v červnu 1942,“ pokračuje Mahler. Vedle již zmíněného Šímy, který v hádce neúmyslně zabije syna a díky pobytu ve vězení unikne jisté smrti, jde o Václava Fialu, jehož – paradoxně smyšlený – dopis se stal záminkou pro samotný akt vypálení Lidic. „Vašek je v podstatě takový mladík, který si s ničím neláme hlavu. Ale shodou nešťastných náhod se všechny ty jeho klukoviny, které provede, zvrtnou ve strašlivou tragédii,“ říká o své roli Marek Adamczyk. Třetí je příběh lidického četníka Vlčka, ve kterém se střetávají otázky osobní zodpovědnosti a morálky a který je i o tom, zda je skutečnou výhrou přežít, když cenou za to je ztráta vlastní důstojnosti a svědomí. „Nadstrážmistr Vlček je jeden z mnoha Čechů, kteří za okupace nechtěně podléhali přímo gestapu, a museli tedy vykonávat jeho rozkazy. Byl opravdu v nesprávný čas na nesprávném místě,“ vysvětluje slovenský herec Roman Luknár, jenž Vlčka ztvárnil. Vlček je jednou z mála postav, u níž se filmový příběh ke konci rozchází s realitou. Zatímco ve snímku spáchá pod tlakem svědomí sebevraždu, ve skutečnosti si na život nesáhl. „Co se týče policistů, byl v Lidicích skutečně jeden z Kladna. Ten se podílel na vypálení vesnice velmi významně, byl to jediný Čech, který tam sloužil. Měl hodnost podplukovníka četnictva – a pak ho popravili nebo ho lidi utloukli v pětadvacátém roce,“ uvádí věci na pravou míru historik Eduard Stehlík.

Lidice žijí

Vyhazení Lidic svou chladnokrevností pobouřilo celý svět. Města a obce v Mexiku, Brazílii, USA nebo Austrálii se na protest

proti nacistickému barbarství přejmenovávaly na Lidice, britští horníci založili hnutí Lidice Shall Live (Lidice budou žít) a zorganizovali sbírku na obnovu obce. Pod jménem Lidice bojovaly československé tanky na východní i na západní frontě a jménem Lidice byly křtěny narozené děti. Právě ty se rozhodli dát producenti filmu dohromady a jejich fotografie a záběry zveřejnili v závěrečných titulcích Lidic. „Na nápad oslovit ženy nosící jméno Lidice jsem přišel při návštěvě lidického památníku. Tam znají několik málo žen ve světě, které se tak jmenují. A mě napadlo, že nejjednodušší bude je najít prostřednictvím internetových sociálních sítí. Výsledek je úžasný. Objevil jsem zatím úplně neuvěřitelné číslo – čtyři sta žen, které se jmenují jako obec Lidice. Dokonce jsou mezi nimi producentky na databázi filmařů, asi čtyři z Argentiny nebo Brazílie, jedna operní zpěvačka. Rozhodně nejde jen o dámy v pokročilém věku, ale i o mladé ženy. Dokonce je tam jedna osmiletá holčička. Je úžasné, že tradice dávat dětem jméno Lidice stále trvá,“ prozrazuje jeden z producentů filmu Adam Dvořák.

tvstar 3 otázky

PRO ZUZANU FIALOVOU

Ve snímku jste ztvárnila mladou vdovu a zároveň milenkou hlavního hrdiny, kterého hraje Karel Roden. Jaký je váš nejsilnější zážitek z natáčení?

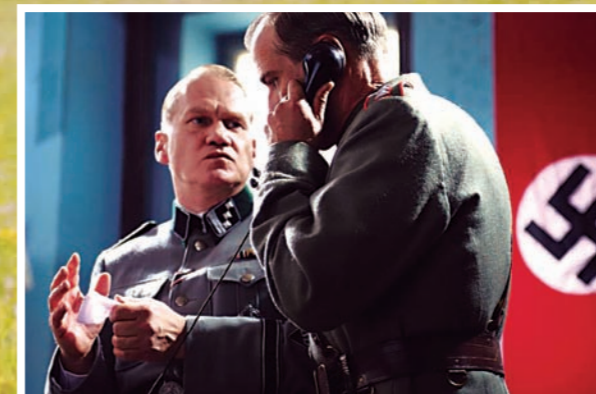
Ten opravdu nejsilnější v negativním slova smyslu jsem měla, když se točilo s dětmi. Ty v jedné scéně nacisti rvou matkám z náruči a odvádějí je pryč. Byly to děti mladší než čtyři, tři, dva roky, kterým se nedal vysvětlit rozdíl mezi natáčením a skutečností. Byly doopravdy velmi vyděšené a pro mě to bylo strašné.

Která scéna se vám nejvíce vryla do paměti?

Nejvíce vzpomínám na milostnou scénu ve včelíně. Včely, Karel Roden i já jsme byli neklidní, režisér byl neklidný, štáb byl neklidný. To jsou věci, které buď zafungují, nebo nefungují. Takže hlavně kvůli těm přípravám a tomu, jak všichni okolo nás chodili potichu, na to opravdu nezapomenu.

Dozvěděla jste se o Lidicích díky filmu něco, co vám neřekli ve škole?

Rozhodně. Devětadvadesát procent informací mám z natáčení – a nejen ze scénáře, ale z toho všeho okolo, od lidí z Lidic, od dětí, ze kterých jsou nyní dospělí lidé, kteří za námi přišli. Z lidického muzea, které jsem vůbec poprvé během natáčení navštívila, ale i z místa samého.

Historický film Lidice režíroval Petr Nikolaev. Jak se s tímto nelehkým tématem vypořádal, uvidíte v kinech od 2. června

Soutěž

VYHRAJTE BARETY, KNIHY A SOUNDTRACKY

Cesta k první klapce Lidic byla poněkud trnitá. K firmám, které na film přispěly, se nakonec přidala řada měst i jednotlivců z řad široké veřejnosti, a tak se můžete po mnoha měsících příprav vydat do kina na hotový historický snímek. Abyste si zážitek z filmu prodloužili, připravili jsme pro vás společně s Bioscopem, Vinnou galerií a nakladatelstvím Jota soutěž o 10 balíčků s baretem s motivem Lidic a soundtrackem a 5 balíčků s knihou Zdeňka Mahlera Muž, který přežil Lidice a soundtrackem. Chcete-li jednu z cen získat, odpovězte správně na naši otázku.

Jak se původně jmenoval scénář Zdeňka Mahlera, podle kterého film Lidice vznikl?

- A** Nebeští jezdci **B** Nokturno **C** Flirt se slečnou Stříbrnou

Odpověď pošlete na korespondenčním lístku na adresu TV star, Přátelství 986, 104 24 Praha 10, nebo e-mailem (tvstar@astrosat.cz) do 1. června.

Skutečný příběh

Při nacistickém vyhlazování přišlo o život celkem tři sta čtyřicet lidických obyvatel, z toho sto dvaadvadesát mužů, šedesát žen a osmaosmdesát dětí, z nichž některé byly zplynovány v nákladních automobilech, jak je vidět i ve filmu. Osud Lidic ovšem nebyl ojedinělý. K masakrům civilistů docházelo během druhé světové války po celé Evropě – vedle další české vesnice Ležáků třeba v Kortelisích a Českém Malíně na Ukrajině, ve francouzském Oradour-sur-Glane nebo italském Marzabotto. Žádným zločinem se však nacisté nepýšili tak jako vyhlazením Lidic. Právě proto se Lidice v očích světové veřejnosti staly symbolem boje proti německému nacismu. Po osvobození bylo místo lidické tragédie provizorně pietně upraveno a 10. června 1945 přislíbila československá vláda Lidice opět vybudovat.